

GYAKORLATI KÖZIGAZGATÁSI KÖNYVTÁR ÉS DÖNTVÉNYTÁR

Szerkesztő és kiadó: dr. DOLENECZ JÓZSEF, ügyvéd.

<p>Megjelenik minden hónap 1-én és 15-én.</p> <p>Előfizetési ár:</p> <p>Egész évre 12 K Negyedévre 3 K Félévre 6 K Egy óra 1 K</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal, a hová az előfizetési díjak és levelek küldendők</p> <p>Budapest, VIII. József-körút 74. szám, II. emelet 11. ajtó.</p>	
I. évfolyam.	14. szám.	1905. július 15.

Kérdések és feleletek.

I.

Szabadságolása katonai szolgálat idejére.*)

A kérdések és feleletek rovatába kérem becses választ, miszerint egy olyan segédjegyzőnek, ki a községek képviselőtestülete által élethossziglan választatott meg s időközben tényleges katonai szolgálatra hivatott be, van-e joga bevonulása után két hónapi fizetését felvennie?

Felelet. A vármegyei ügyviteli szabályzat 24. §-ának analogiájára szabadságot kaphatna a katonai szolgálata idejére. De ez a szabály, amely a vármegyei tisztviselőkre áll, a községiekre kimondva nincs. Vigye fel az ügyét felebbezés folytán a közigazgatási bírósághoz. Lehet, hogy elvi határozatban vagy pláne döntvényben kimondják az analogiát.

II.

A királyi kegyelem hatálya fegyelmi ügyben.

N. községben a jegyző fegyelmi uton hivatalától jogérvényesen elmozdított s ennek alapján a megüresedett jegyzői állás be lett töltve szabályszerűen választás útján. A választás jogerőre emelkedett. Kérdés, vajjon az elmozdított jegyző kegyelmi kérvényének kedvező elintézésével visszahelyezhető-e állásába.

Felelet. Állásába vissza nem helyezhető, mert a királyi kegyelem csak a büntetést és azzal összefüggő következményeket törli el. Így az illető nyugdíjigénye újra feléled és új hivatalt nyerhet.

*) L. 13. szám IV. kérdést.

III.

A portómentesség és korpótlék.

1. M. kir. állami anyakönyvvezetői tiszteletdíjamat eddig az illetékes kir. állampénztár részemre mindig díjmentesen küldte ki. Én ezt az eljárást helyesnek és törvényesnek tartottam, mert anyakönyvi ügyekben (A. T. 11. § a) a törvény értelmében minden hivatalos küldemény portómentességet élvez. Egy idő óta azonban a kir. állampénztár az anyakönyvi tiszteletdíjamat portókötelesesen küldi és az így felmerült viteldíjat tőlem utólagosan beszedik. Tisztelettel kérem az iránti szives véleményét, hogy jogosan szedik-e be tőlem a postai vitelbért? Igenlő esetben mily törvény vagy rendelet alapján? Nemleges esetben hol és minő jogorvoslattal lehet ellene élni?

2. Miután az 1904. évi XI. törvényczik 9. §-a értelmében engem megillető községjegyzői korpótlék még ez ideig részemre folyósítva nem lett, az állami anyakönyvek módosításáról szóló 1904. évi XXXVI. törvényczikk életbeléptetési ideje bizonytalan időre elhalasztott, — igényt tarthatok-e az 1905. évi második negyedévre esedékes 50 korona anyakönyvi tiszteletdíjra?

Felelet. 1. A posta- és táviratarifa 5. rész 3. szakasza, II. táblázata alapján a pénzküldemény portómentes. Ez a szabály tudtunkkal újabb rendelkezések által megváltoztatva nincs. Panaszával forduljon az illető posta- és távirdaigazgatósághoz. 2. Azért nem kapta meg a korpótlékát, mert T. vármegye későn terjesztette fel a kimutatást a belügyi kormányhoz. Amíg az anyakönyvi törvény életbe léptetve nincs, marad az eddigi állapot. Ez szerint az eddigi anyakönyvi tiszteletdíjra tarthat igényt az 1905. évi második negyedévre is.

IV.

A járási irnok és ipartestületi jegyzőség összeférhetetlen.

T.-ban ipartestület van alakulóban, az ipartestületi jegyzőségre a többek között a járási irnok is aspirál, azt hiszem, hogy ez állásával talán összeférhetlen is, mert az ipartestület békéltető-bizottság felelbezzett határozatai a főszolgabíróhoz kerülvén, ismét módjában áll a járási irnok, egyszersmind ipartestületi jegyzőnek a dolgot maga izlése szerint elintéztetni. Alázattal kérem velem tudatni, van-e erre konkrét esetből kifolyó döntvény és egyáltalában mi a nézete a tekintetes szerkesztőségnek? Nagyon szeretném, ha nekem lenne igazam.

Felelet. Igaza van. A főszolgabírói felügyelet alatt álló ipartestületek díjazott állásaival összeférhetetlen a járási ir-

noki állás. Erre a konkrét esetre ugyan nincs döntvény. De van analogia és pedig a kereskedelmi miniszternek 8003/1899. sz. a. határozatában, melyben kimondta, hogy az iparhatóság felügyelete alatt álló betegsegélyző-pénztáraknál szervezett és díjazott állásokkal, továbbá az iparhatósági felügyelet alatt álló *ipartestületek* díjazott állásaival a *köztisztviselői állások összeférhetlenek*. Minden esetre czélszerű lesz az ügyet felebezés folytán felvinni a kereskedelmi miniszterhez. Kapni fogunk legalább ezen konkrét ügyre vonatkozólag is elvi jelentőségű határozatot.

V.

Az adóügyi magánmunkálatok. A számvevői vizsga.

Kérem a „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár” legközelebbi számában alábbi kérdésemre beces választát megadni:

1. Ha a pályázati hirdetményben, illetve a szervezési szabályrendeletben tüzetesen ki van tüntetve, hogy az adóügyi jegyző magánmunkálatai az adóügy körébe tartozók, lehet-e készítenie közigazgatási magánmunkálatokat? Mely magánmunkálatok tartoznak az adóügy körébe? Végezhet-e az adóügyi jegyző telekkönyvi beadványokat, szerződéseket?

2. Mily képesítés szükséges a számviteltani vizsgálatra való bocsátáshoz? Elég-e a régi jegyzői oklevél? A vizsgára mely könyvet méltóztatik ajánlani?

Felelet. 1. Sem telekkönyvi, sem általános közigazgatási beadványokat nem csinálhat. Csupán az adó-ügyekre terjedhet magánmunkálkodása. Így *a)* a házadómentesség; *b)* kamat-teher vallomás; *c)* italmérési engedélyek; *d)* dohány- és bélyeg-elárusítási engedélyek; *e)* fizetési halasztások; *f)* adóügyi felebbzések körébe tartozó magánmunkálatokat végezhet.

2. Az állami számviteltant a budapesti és kolozsvári egyetemen, valamint a jogakadémiákon heti két órában adják elő, két féleven át. A tanfolyam hallgatása ugy a téli, mint a nyári félévben megkezdhető. Ezt a tanfolyamot azok hallgathatják, akik valamely középiskolát sikeres érettségi vizsgálattal befejeztek vagy a középiskolában végbizonyítványt kaptak. Beiratkozhatnak továbbá az államszámviteltani tanfolyamokra oly egyének is, akik már legalább egy év óta olyan szolgálatban vannak, hogy ettől a vizsgálatról függ jövőjük. Különös méltánylást érdemlő esetekben olyan egyéneknek, akiknek nincsen meg a kellő minősítésük vagy akik már előrehaladottabb koruk: a pénzügyminiszter a tanfolyam hallgatását elengedi. Az államszámviteltani vizsgálat a tanfolyam végén tehető le Budapesten vagy Kolozsvárott. Akik a tanfolyamot

nem végezték; azok csak Budapesten tehetik le a vizsgálatot. A vizsgálat díja 40 korona. A jegyzői oklevéllel megengedik ugyan az államszámvitelteni államvizsga letételét, de ennek a vizsgának nem sok értelme van, mert az 1883. évi I. t.-cz. 17. §-ban felsorolt, valamint a járási számvevőségi állásokra nem képesít, ha nincs érettségi vizsgája. Ellenben, ha érettségi mellett jegyzői oklevele is van, ezt előnyére veszik. A vizsgálatra való készüléskor tankönyvül használják dr. Bochkor Károlynak „Államszámvitelteni”; dr. Walland Dezsőnek „A magyar állami számvitel kézikönyve” s Falussy Gusztáv dr.-nak „Az állami számvitelről szóló 1897. évi XX. t.-cz. annak indokolása és végrehajtási utasítása.”; továbbá dr. Lengyel Vilmosnak „A községi háztartás és számvitel” című munkáját, mely a „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár” kiadásában jelent meg.

VI.

A lakbér, mint személyi pótlék.

Segédjegyzői állásomban 600 korona évi fizetés és személyemhez kötött 200 korona lakbér-illetményvel voltam díjazva.

A jegyzői fizetések államilag kikerekítése idejében illető jegyző a lakbér-illetményt személyi pótléknak minősítvén, a kimutatásba 800 korona fizetést vezetett be.

A kimutatást elfogadó, illetve felülbíráló képviselő testület ez ellen határozatilag tiltakozott, világosan kimutatta, hogy a kimutatásba bevezetett 800 koronából 600 korona fizetés, 200 korona lakbérként szerepelhet. Ez ellenében a vezető-jegyző, mint saját meggyőződését úgy jelentett, hogy a 200 korona saját személyemhez lévén kötve, a javadalmaszánál ez is számításba veendő, a kimutatásban a 800 kor. fentmaradt, így hitelesítette és így terjesztette be, mely kimutatás alapján az után évi 200 kor. államsegély lett megállapítva. Tisztelettel kérem ezt behatóan tanulmányozva, esetleg illetékes helyen információt szerezve, lehetőleg megnyugtatót adni, hogy jelen esetben, a mikor a 200 korona lakbér csak személyemhez van kötve, tényleg személyi pótlékként és oly pótlékként veendő-e, mely a kimutatásban, daczára, hogy lakbérczimen van adva, helyesen van beillesztve? esetleg mert lakbér lévén, — mely számításba nem vehető, — a további kiegészítésre sikeresen folyamodhatnék-e?

Felelet: A belügyminiszteriumban nyert információ alapján irhatjuk: Ha a lakbér személyemhez van kötve, a lakbér személyi pótlék jeleggel bír. Ha pedig a lakbér az álláshoz van kötve, akkor nem.